

Jász Attila

Átiratok

ki kell találnia. Daid&Ikar

Egy nap, amikor nem nézek az ablakra, mégis pontosan tudom, képek úsznak előttem. S azt is, nagyjából milyenek. Amikor két kapálózó láb tűnik el az amúgy bukolikusan nyugodt tenger felszíne mögött. A cím mégis jelenvalóvá teszi, ezért a másik szereplő nyomozni fog utána mindenhol. Szárnyakat és eltűnt testet keresve üres utcákon és zsúfolt könyvespolcokon. És lassan rájön majd, ki kell találnia valami új történetet megint.

próbarepülés közben. Daid&Ikar

Egy nap, amikor a festő tekintetétől kísérve levegőbe emelkedik az általa tervezett gép. Óriási vászonszárnyak, egy őskori madaré. Éppen alá kap egy felszálló légáramlat, és kiszámíthatatlan irányba sodorja. Legendák magasába. Alatta hívogató a mélység, és az eltelt néhány évszázad valósággá válik. Ahogy sárkányrepülő képében a tervrajz is. Kiderül, hogy a lehetőség tényleg benne volt abban a tekintetben, amelyben a szakadék széléről kíséri az álmógép emelkedését és zuhanását. Da Vinci szolgájának halálát. Próbarepülés közben tökéletesen szabaddá válva a fizikai korlátok által.

a fészeklakó. Daid&Ikar

Egy nap, amikor megépítettem végre a fészket és felcsatoltam szárnyaimat, amit egy kora reneszánsz festmény alapján készítettem a repülő szerkezethez. Hogy az ájult, a forró aszfalt közepén haldokló bácsi lelkét felvihessem e szerkezet segítségével a természetvédelmi területen álló ritka fa tetejére. Hogy dédelgessem kicsit, hálósákba bugyoláljam, menta- és citromfűteával nyugtassam. Miközben a mentősök a kötelező fél óra után sem akarták elengedni a testét. Csak gyömöszölték, és elektromos árammal ütötték. Vigasztaltam a fészeklakót, lassan továbbmehetünk majd. Lassan megnyugodott, éreztem, ahogy megkönnyebbül. Bólintottam neki, igen. Elővettem a járgányt újra. Kérdő pillantására a nap felé biccentettem, és megkértem, hogy segítsen tekerni. Emelkedhettünk végre tovább.

Papp Dénes

Hazatérés

Amikor Drótos Sanyinak nem sikerült megkapaszkodnia a városban, úgy döntött, egy ideig visszaköltözik szüleihez vidékre. Egy csótányokkal bélelt albérletben lakott az egyik lakótelepen. Egyik este összecsomagolt, kiment a vasútállomásra, és váltott egy jegyet kelet felé. Az utolsó járatok egyikére szállt föl azon a hétvégén, egy teljesen üres vagonban foglalt helyet. Műbőr, farost lemez és alumínium vette körbe. Egy sor negyvenes izzó világított. Még mindig jobb, mint a neon, gondolta Sanyi.

Az első megállónál négy fiatal szállt föl, két lány és két fiú, velük együtt utazott még az a két üveg pezsgő is, amelyeket a fiúk végig ott tartottak kezükben, vagy valamelyikük szájánál. A lányok viháncoltak és letelepedtek a Sanyi mögötti bokszban, a fiúk követték őket. Trécseltek és nevetgéltek, Sanyi pedig örült és bosszankodott, irigykedve és gyűlölködve, de némán tanúskodott mások boldog pillanatai mellett, cinikusan és megvető módon nem csinált semmit, azon kívül, hogy az ablakra szögezte tekintetét. Kint alapvetően hideg téli éjszaka volt, konkrétan egy fekete négyzetet lehetett látni, de néha nem is oly távoli települések fényei bukkantak föl a semmiből, melyek első látásra rendszerint egy-egy kaotikus csillagkép benyomását keltették.

Hirtelen sötét lett az egész vagonban, Sanyi mögött felsikítottak a lányok. A síneket kísérő töltésen láthatóvá vált a többi vasúti kocsi fénye és néhány ember árnyéka. A fiatalok izgatottan kuncogva átvonultak egy még működő világítású szerelvénybe. Sanyi örült, hogy újra egyedül marad, ráadásul tök sötétben. Történetesen pont ezek a körülmények paszszoltak hangulatához. De nem tartott sokáig az idill. Három árny caflatott végig az ülésorok között. Már majdnem elvonultak, amikor az utolsó megfordult, mintha varázspálcával érintették volna meg a vállát. Sanyi nem látta a férfi szemét, de már biztosan tudta, hogy észrevették. Egy halk fütty, és már ott is volt mind a három. Egyik Sanyival szemben leült, a másik kettő, mint két szikla, elállták a bokszt kijáratát az ablakkal szemben.

Add már ide a telefonod, haver, anyámat akarom felhívni, hallotta a hangot szemből Sanyi. De okos legyél, hallod?

Sajnálom anyádat, de nincsen telefonom, mondta Sanyi.

No majd meglátjuk, mondta a szószóló, aztán felállt és egészen közel hajolt Sanyihoz, az orruk majdnem összeért, kezét a tarkójára szorította. Legyél okos, sziszegte, add ide azt a rohadt telefont!

Akár hiszed, akár nem, nekem nincsen telefonom, mondta Sanyi, majd ő is fölállt, a két hústorony nem moccant, az egyik a folyosókat figyelte, a nagyobbik, akinek kopasz fején éppen visszaverődött egy néptelen állomás sárgás fénye, az eseményeket követte.

Most ne moco-rogj, szólt a notórius telefonáló, és szakszerű mozdulatokkal motozni kezdte Sanyit, aki úgy állt ott, mint egy felhúzott rugó. Amikor a bokájához ért, nagy volt a

kísértés, hogy térdét föllendítve, karjait ellentétes irányba mozgatva fejbe rúgja a nem kívánt taperolót. De nem kellett sokáig számolgatni az erőviszonyokat ahhoz, hogy mégis mozdulatlan maradjon, de ez a mozdulatlanság most megalázó volt, kínos és szégyennel teli.

Hova tetted, fiú, mormolta a kutakodó. Aztán fölegyenesedett és Sanyi táskáiban kezdett turkálni egyre hevesebben, az egyikből kirázta tartalmát, nagyrészt régi kazetták hullottak az ülésre és a padlóra, az angolszász progresszív zenétől a német újhullámon át egészen Bartókig.

Hagyd abba, emelte föl a hangját Sanyi, semmi értelme, mondtam már, hogy nincsen semmiféle telefonom!

Akkor adj pénzt, pénzed csak van, mondta emez, és mintha valami villant volna a kezében.

Annyi pénzem van, ami egy buszjegyre elég, nem fogom odaadni, mondta Sanyi.

Elég ebből, szólalt meg a kopasz, menjünk.

A telefonmániás kinézett az ablakon, aztán még egyszer Sanyi arcába tolt a képét, hogy újra elmondhassa, okos legyél, megértetted? Aztán kipördült a bokszból, társával már elindultak az ajtók felé, hogyha megáll a vonat, leszálljanak. A kopasz Sanyi mellett maradt. Nem ismerem őket igazán, mondta. Csak hozzájuk csapódtam ma estére. Nem akarok balhét, felfüggesztettben vagyok. A nagyszájúnak adhatok egy pofot, ha gondolod.

Elvitték az egyik táskámat, mondta Sanyi. A szemem láttára.

Mi volt benne?

Egy cipő, és néhány törülköző.

Akkor hagyd a francba, nem éri meg.

A bűdös mindenségit, mondta Sanyi. Te meg mit adod itt a jó fiút?

Azzal összepakolta szétszórt holmiját, amelyeket jobban gyűlölt, mint valaha. Maradt egy hátizsákja, egy utazótáskája, és egy furcsa szerkezet, talán családi kempingeken használhatták régen, egy orosz csodamasina, amely rádió, magnó és tévé volt egyben.

Te is itt szállsz le, kérdezte a kopasz. Segítek vinni a csomagjaidat.

Sanyi értetlenül bámult az egykori ütlegektől hepehupás monstrum arcába. Nem kell, mondta.

De, mondta amaz. Azzal megfogta az orosz szerkentyűt. Ez meg micsoda, kérdezte. Életemben nem láttam ehhez foghatót.

Miközben leszálltak a vonatról, Sanyi még látta a táskáját messziről, a cipőre gondolt, azt szerette, Botond volt a márkanéve. Hogy mi, kérdezte, mert közben nem figyelt a kopaszra, aki idegesítően kedves és beszédes lett.

Azt kérdeztem, mikor megy a buszod tovább? Addig leülhetnénk a váróban.

Hogy mi, kérdezte újból Sanyi. Miért akarsz te leülni velem a váróban?

Hogy ne legyen balhé, érted. Ezek ketten még itt vannak az állomáson.

A váróban mindenki a szenes kályha köré csoportosult. Egy vénember éppen összepisálta magát részegen, senki sem figyelt rá. Néhány cigányasszony batyukkal, gyerekekkel, hazatérő melósok sörökkel.

Mennyiért adod ezt az izét, kérdezte a kopasz, miután leültek.

Nem eladó, mondta Sanyi, miközben arra gondolt, hogy mennyire fárasztó az élet. Tudom, miért vagy velem, szólta. Azért vagy itt, hogy nehogymint kedvem támadjon mesélni itt valakinek a vonaton történekről.

Én csak nem akarok balhét. Te pedig majd szépen hazamész, és elfelejted ezt az egészet.

Amikor felszállt a buszra, a gyári munkások már telelehették az ablaküveget. A kopasz ragaszkodott hozzá, hogy segítsen feladni a csomagokat. Miután elindult a járat, hosszan integetett még az egyre távolodó megálló gyér fényű lámpája alól. Sanyi arra gondolt, hogy ezt már végképp nem kellett volna.

Kántor Zsolt

A pillanat tekintete

Itt van az ég
Kódokkal teli és öblös planetárium
Ami folytonosan szakadozik és mégis ép
Olyan, mint egy mindent átfogó tekintet
A pillanat pillantása
A flexibilis plafon és a túlhan szembogara
Nézi ahogy a lépcsőház előtt állsz –
Miután végeztél a szemetes zsákkal
Szoknyádat emelgeti a szél
Hogy lássák a kőbor ebek a combjaid
S az Úr visszahúzódik a szobájába
Űl a fotelben és babrálja a Rakéta porszívót
Közben a feltoluló emlékek
Megszállják az elme legeldugottabb odúit
S az érzések megfricskázzák
Az éjszakára reflektáló lelket

Az idő le van jegelve mint a kelbimbó
S ez egy drámában a látszólag indifferens momentum
De tegyük át a teljes kontextust
Egy másik szituációba egy másik ágyba
A tiédbe aki a szemetesvödörrel csinos combokkal
A város szívében álldogálsz
Ölbe véve egy macskát aki rád ugrott
A konténerből
És mindent megértünk
Mondod te mi közben a Bibliád fellapozod
Amit mindig a kötényed zsebében viszel –

Komor Zoltán

Egy kapcsolat hajtásvonalára

A fiú egy képes könyvre bukkan a szekrény alján. Az origami csodálatos világa – hirdetik a borítón a betűk. Kinyitja, az első oldal bemutatja, hogyan lehet papírból élethű galambot hajtogatni. A fiú keres egy papírt, és követi az utasításokat. Meglepetésére, amikor elkészül, a madár kiröppen a keze közül, és kisuhan a nyitott ablakon. A fiú ezen fellelkesül, a következő oldalra lapoz. Ezúttal egy őzet hajtogat. Amikor befejezi, a papírgida kinyújtóztatja vékony lábait, és nyargalni kezd a szobában. A harmadik oldal instrukcióit követve most egy vadászt kreál. Morcos képű, beesett tekintetű papírférfi, mihelyst elkészül, a vállához emeli a puskát, lövés dördül, az origami őz pedig sebesülten rogy össze, a szakadt szélű lyukból vér csordogál a padlóra.

Ekkor nyílik az ajtó, s belép a fiú barátnője. Ijedt tekintettel próbálja kikapni párja kezéből a könyvet, mintha valami titkos, tiltott dologra bukkant volna. Az hátra ugrik, és a következő oldalra hajt. Az bemutatja, hogyan hajtogassunk fiút magunknak. Az ábrán szereplő papíremlerben önmagára ismer.

Délután sok a hallgatás. A lány éjszaka hozzábújik és vigasztalja: – Na és, hogyha én hajtogattalak papírból. Szeretlek.

A fiú látszólag megenyhül. Szeretkeznek – a lány magára teríti a fiút. Papírpénisze átázik, ahogy szerelmébe hatol, csak reggelre szárad ki. Gyűrötten kel ki az ágyból. A papírvasdász még mindig fel és alá rohangál a lakásban, kemény kis papírgalacsinokat lödöz a sarkokba. A fiú most a tükör előtt áll, és vizsgálgatja magát. Majd bontogatni kezdi a karját. Szavak bontakoznak ki a szeme előtt. Kenyér. Felvágott. Sajt. El sem hiszi, hogy párja, élete szerelme összeragasztott számlákból és bevásárlólistákból készítette őt. Micsoda szégyen. A nyitott ablakhoz lép, és kivetí magát rajta. De ahelyett, hogy a földbe csapódna, felkapja egy szellő, és messzire repíti a város fölött. Kék konfettipötty-könnyei a városiakok fejére potyognak. Azok kisöpri a hajukból, miközben azt motyogják: – Ej. Valaki nagyon ünnepel.

Dugiültetvény

A lány döbbenten fedezi fel, hogy a fiú, akivel összeköltözött, titokban egy rabszolgatartó. Porszívózás közben friss kávéültetvényt talál az ágy alatt, amikor pedig az ágyneműket vasalja, lesoványodott, megvert néger emberekre bukkan a szekrényben. Belátja, hogy ez olyasmi, amit mindenképp tisztáznia kell a párjával. Hamarosan hazaérkezik a fiú – izmos telivéren baktat be a lakásba, az övébe fűzött ostor el-vissza leng.

Leülnek kávézni az asztalhoz, a lány pedig elmeséli felfedezését. Azt is hozzáteszi, hogy ő képtelen összekötni az életét egy rabszolgatartóval, hiszen a szülei liberális szelleműnek nevelték. A fiú lesütött tekintettel hallgatja végig, végül csak annyit felel: – A kávé az bezzeg ízlik, ugye?

A lány már-már szóra nyitná a száját, de nem tud vitatkozni. Valóban, ilyen finom kávé még nem ivott.

– Talán a mosást és a takarítást is megcsinálnák helyetted, ha betanítanám őket – kockáztatja meg a fiú, a lány pedig továbbra sem szól semmit – csak kortyolja a kávéját. Néma marad aztán napokon át, éjszaka pedig – amikor párja kikecmereg az ágyból, és bemászik a szekrénybe – befogja a fülét, hogy ne hallja az ostorcsapásokat, a jajongó rabszolgákat.

Reggel friss kávébabot önt a darálóba. Alighanem a szeme káprázik, de megannyi apró bömbölő néger csecsemőnek látja a fekete babszemeket. Könny reszket a szeme sarkában, ahogy bekapcsolja a gépet. Majd elsírja magát, amikor csontropogás hangjával telik meg a konyha.

Régi trükk

Reggel egy ügynök fogad az ajtóban – nem hajlandó elmenni, amíg meg nem mutatja, mire képes a porszívója. Beengedem hát, és hagyom, hadd végezze a dolgát. Egy hatalmas bőrdöböt cipel magával, gondolom abban van a készülék, de meglepetésemre egy sebesült asszonyt ráz ki belőle. Vérzik a feje, a karja törötten csüng összezúzott teste mellett – úgy fest, mint akit elütött egy autó.

– Kérem, hívja a mentőket – nyöszörgi a nő, de a porszívóügynök bokán rúgja.

– A legújabb modell. Mindjárt maga is meglátja, mire képes. Na, takaríts! – A nő mi mást tehetne, négykézláb kezd mászni, nyög, ahogy a törött csontok ropognak kék-zöld foltos testében, és sorra pakolja a szájába a földön talált porcicákat. Fuldokol és köhög, ahogy megpróbálja lenyelni őket. Közben persze összevérez mindent.

– Ebből elég, hívom a rendőrséget! – mondom.

– Semmi szükség rá, ha nem tetszik a termék, elmegyünk – mentetetőzik a fickó, majd megragadja a nőt a lábánál, és kivonszolja az udvarra. Ott áll a kocsija, az eleje teljesen be van horpadva. Tudom, már csak egy módja van, hogy a kórházba vitessem szerencsétlen nőt.

– Várjon, megveszem! – kiáltok utána, mire megáll és elmosolyodik. Miközben leszámolom neki a pénzt, átfut a fejemen, hogy tessék, bedőltem a legócskább, legősibb üssünk el egy nőt és adjuk el porszívóként trükknek. Az ügynök elhajt, én pedig hívom a mentőket. Miközben hordágyon a kocsiba teszik a sebesültet, a mentősök megkérdezik, kaptam-e hozzá garancia levelet. Nemmel felelek, mire a fejüket rázzák, és vijjogva elhajtanak.

Visszatérek a lakásomba. Tiszta vér a padló, vörös foltok éktelenkednek a szőnyegen. Hogy fogom én mindezt feltakarítani?

Hamarosan csengetnek. Az ajtóban a már ismert porszívó ügynök áll, ám ezúttal folttisztító szert ajánlgat. Miközben leszámolom neki a pénzt, morgolódom. El sem hiszem, hogy bedőltem a legősibb, üssünk el egy nőt, adjuk el porszívóként, ami majd összevérezi a szőnyeget, hogy aztán folttisztítót sózhassunk rá trükknek.

Fischer Botond

1962

Az igazi svábok szőrén ülik meg a lovat. Nem kell sok szerszám, az állat kitalálja, mit akar a sváb, mert ősi lovas nép. A honfoglaló svábok istene Wotan volt, hátrafelé nyilazva jöttek be Pannóniába, igába hajtották a református földművelőket. De máig emlékeznek az ősi Svábiára, a Boden-tóra, a belső-ázsiai sztyeppékre.

A Gyuri bácsi mezítláb jár Szent Györgytől Szent Mihályig, ezt a szokást, vagy mit, már csak ő tartja a faluban. Mezítláb és öregén, kézenfogva a kisunokát, megy ki a faluból, a kollektíva felé. Visszafelé úton be fognak menni a kocsmába, Gyuri bácsi fröccsöt fog inni, és azt fogja mondani a többi svábnak a kocsmában:

- Fogadunk, nem tudjátok, hogy a fröccsöt is a sovábok tanálták fel. Mert a szódavizet egy híres sováb tanálta fel, a nevre mán nem emlékszek, direkt a fröcs miatt! De nekem sápnőavíz adjad azir – veti majd oda a kocsmárosnak.

A svábok a kocsmában nevetnek majd, és az egyik oda is hunyorít:

- Gyuri bácsi, hogy vót az a tetüvel?

A Gyuri bácsi meg visszahunyorít, hogy:

- Há nem jutot eszembe, na. Akartam mondani a felcsernek, hogy nem a bolha zavar ingemet, az nincsen. De a tetü nem jutot eszembe. És mondtam neki: „Nicht ugri-bugri, langsam spazieren!” – ezen is nagyot nevetnek majd a kocsmában a svábok.

Mert az igazi sváb kineveti ugyanúgy a halált, ugyanúgy a puskatust a Waffenben, ha önként jelentkezett, mint a hétköznapok szürke bájtalanságát a kocsmában. De az ünnep az más, mert az igazi sváb sírva vigad, sokat iszik (azt hétköznap is), polkázik, keringőzik, csárdást jár, bicskát húz, verekszik.

De most ott lépdél kifelé a faluból, a kollektíva felé. Megtámadja őket egy ideges kutya, vicsorít, ugat-morog, a kisunoka nagyon megijed. A Gyuri bácsi leveszi fejről a micisapkát, nagyot csap vele, nagyot kiált, a kutya meg békén hagyja őket. Visszateszi a sapkát, lépeget tovább mezítláb, barna szövetnadrágban, kockás ingben.

- Én is filtem a kutyáktul, mikor akora vótam mint te. De Szibériában direkt a harapós kutyákat szeretük. Az nem futot el, mint a töbi, nem keletet szaladni utána, jöt magától, könyeb vót agyonütni. Finom vót a húsa. Azóta nem fílek a kutyáktul.

Aztán majd a kocsmában hozzáteszi:

- Nem tudtam én jól magyarul. Azt tudjátok, mikor először keletet magyarul kidobolni, a Heinrich Hansi vesztete el a pinztárcáját. Mondták, hogy mátul magyarul. Én mentem, és kiabáltam: „A miénk Hansi elszórta a bucselárisát! Aki megtanálja, hoci visza, mert a miénk Hansinak nagy haragszikja vagyon!” Oszt kacagot mindenki.

A Gyuri bácsi kisbíró volt, mielőtt nyugdíjba ment. Ez is ősi sváb mesterség. A kisbíró kidobolja a dolgokat: végigjárja a falut egy dobbal, és kikiabálja, amit tudni kell: mikor oltják

a kutyát, soronkívüli gyűlést, hogy holnap minden tizennyolc és ötven év közötti férfi és nő jelentkezzen a kultúrházban. Jelentkeztek, onnan vitték őket a marhavagonokba. A Gyuri bácsit is. Vissza Ázsiába.

- Aztat tudni kell – mondja majd még a kocsmában - hogy a dákok vótak a legkeletibb germán törzs. Azok alapítoták itten az öszes várost, sokezer éve. Azoktul származnak a sovábok. Mink hamaréb itt vótunk, mint a magyarok, hamaréb, mint a románok. Oszt utánuk jötek majd lovakon Vereckénil a honfoglaló cigányok.

Ezen nem mernek majd nevetni a svábok a kocsmában. „Nagy bolond!” – mondja majd az egyik jó hangosan.

De most odaérnek a kollektívába. Megvadult Rajkó, a szürke herélt, nem enged magához senkit. Az egyik lovászt már megharapta, és rúg össze-vissza. Megtörtént már, ilyenkor hívják a kisunokát, hogy nyugtassa meg, fogja be. Két lovuk volt, Rajkó és Bella, a kisunoka egész nap csak velük foglalkozott volna. Rajkó már akkor is szeszélyes volt, de a kisunokát sosem bántotta volna. Átszaladt a hasa alatt sokszor, mikor lekefélte. Mikor elvitték a lovakat tőlük, a szövetkezetbe, eleinte nem tudtak mit kezdeni Rajkóval, nem engedett embert magához. Akkor elhívták a kisunokát, aki, miután befogta, végigsírta az utat hazafelé, a Gyuri bácsi alig bírta hazavinni. De egyre ritkábban hívják, és már nem sír.

Borbély András

Léthe

1.

Úgy egy órán át
néztem a vizet, miután
megfürödtem a folyóban este,
lágym volt a víz és hidegen bőrozott,
és marasztalt,
mint egy idegen nő teste.
Bórszínű tükör, vad nimfák forogtak
benne alakjukat váltva,
a csillagsás a víz szélén inogott,
beljebb ujjnyi sodor horgolta a csipkét,
füzes árny vert függőhidat rája.
Árny árny alatt,
sötétlő Hattyú, Lant tisztuló képe,
vetkőztetik egymást a hullámok,
pihéző nyári ég: emlék és
felejtés himlős partvidéke.
Fészkek foszlánya a folyó,
hangtalan madárraj, ezer örvény szárnya,
de ágyék ér ágyékhoz,
táncolva küzd, lázad és zokog,
fürdik az alkonyat felvérző testében:
iszonyatos, felejthetetlen a Béke.
A föld alól, a csillagokból árad
önmagát nemző androgün folyó,
Kalüpszó szíve, Léthe.

2.

Ilyenek lehettek
Odüsszeusz éjszakái.
Így omolt alá az égbolt, darabokban,
mikor paraszát sötét
hamuval takarta, s alábukott a nap,
a szőke bálvány,
s még őrizte magvát a férfiúi tűznek,
hogyan ne kelljen semmit
kérnie mástól.
Így áztatta fehér csontjait a zápor
éger vagy ciprus lombja alatt egy éjszaka,
királyi termektől, harctól,
bajtársi lakomáktól távol,
mikor már húsból voltak nehéz álmai,
s az emlékezet egyre lakatlanabb,
rettentőbb partjai felé vetette
a honvágy. Virág, kiáltja, virág,
Vénusz márványa, hús,
fogínyfájásból kelt arany Aphrodité,
tengeri varjak vízre öltött nyelve!
Ilyen, ilyen, ilyen a vágy hiánya!
Ilyenek lehettek
Odüsszeusz éjszakái,
mikor agyában tűvé vált tenger,
s dióbarna sebbé Pénélopé szája.

3.

Ki isteni törvényt követ,
még nem látja át, értelme hol hibádzik,
s ki értelmét követi, úgy véli,
kijátssza csellel a főntiek tervét,
végül mégis becsapja egy isten.
Titokzatosan lát csak.
Az egyetlen célra hegyezett lélek,
az egyenes röptű, egyszerű madár,
neki még nem az adománya,
mint a patmoszinak:
ilyenek lehettek Odüsszeusz éjszakái.
És itt vagyok én, lakója
egy európai falunak, a hordaszellem
fia, cro-magnoni kamasz.
Egy részem halott,
zengtem akkor a víznek,
egy részem kő már, névtelen,
szürke márvány.
És írtam, mintha ez lenne az idő
egyetlen értelme,
s értelmetlensége is egyben,
és arcomat felejtve, két lekötött kézzel,
mintha rengeteg
kiontott vér fölött állnék.

Egy fénykép árnyéka

Mintha lomb alatt ülnél,
mint hogyha lomb alatt,
sugárzó korona fölötted,
kettéhasít egy árnyék,
csak a bal lábad van kint egészen,
s tudom, nem is engem,
végzetesebbre vársz már,
nevetsz, odaintesz,
ugyan, jöjj csak, bátran...

Feléd hajolva én is
átesem rajtad, mint egy árnyék,
és túl a lombon, túl a koronán,
tudom, nem is engem,
szükségszerűbbet vársz már,
arcod helyén még árnyékot se lássak,
csak hogy egy madár
húz el a nap előtt.

Madár és szél

Ahogy elközelít az arcod,
egyre jobban összetömörül,
valószínűtlen lesz a város,
és a képek sem segítenek,
hiába nézem, nem ismerlek
már föl. Csak ez a rohadt város,
rembrandt-i méretű tájkép a
kidolgozottan jelentős, de
túlontúl apró részletekkel.
Ikon, mondanám, ha lehetne
enyém is ez a város, ha nem
lenne idegen, kicsi, szürke,
s átlátszatlanul ellenséges.

Két éve lakok fönt a dombon,
hajnalonta látom a párát,
mintha az alvók lélegzete
légtömeggé válva oszlana
széjjel a megszűrt őszi fényben,
és én lélegzet nélkül állnék.
Most mitévő legyek? – kérdezem,
és persze, hogy nem várok itt már
senkitől, magamtól se választ.
Könyveket lapozok, elunom.
Egy belvárosi pincebárban
vállik érintetlenné testem.
Valószínűtlenedek én is,
mint egy tájkép, vagy világváros.

Most még van levegő, van árnyék,
van hajnal és vannak levelek,
de nemsokára már nyálkás köd
borul ránk, meg éteri latyak.
A bőröm simább lett, keveset
eszem és újabban csak ritkán
kávézok, mintha egy kis zaccot
használnék csak arcpakolásra.
Néha nőnek érzem magam, ki
nem bír nézni már férfiakra,
néha férfinak, ki nem vágyik.
Ilyenkor kellene *farokká*
válni. Lehet, hogy félni kezdtem.

„Jól van, hát legyen”, mondanám, de
nem lenne igaz, mert mi *legyen*,
és mi *van* és mi az az, hogy *jól*?
És mitől van az, hogy lassacskán
láthatatlanná vált a testem,
hiába jókedv, s élesztgetés?
Mintha ez lenne az ára egy
lehetetlen lehetőség túl
okos és túl gyáva elmulasz-
tásának. Valahol a múltban,
hova nem találok már vissza.
Ez jár előttem, ez jön szembe,
jön, mint a jövő: emlékezés.
S ebből is marad akkor annyi,
hogy park, hogy benne egy kőasztal,
hevertünk rajta, hogy érezzük
testtel a súlyát. Madár és szél.
És tűnő szárnya körül lebeg.